A Pécsi Tudományegyetem Modernkori Történeti Tanszéke

Szeretettel és tisztelettel

Ormos Mária

születésnapjára

1930

1953

1957

1958

1960

1963

1982

1984

1987

1993

2000

2008

2013

A Pécsi Tudományegyetem
Modernkori Történeti Tanszéke

Szeretettel és tisztelettel

Ormos Mária

születésnapjára

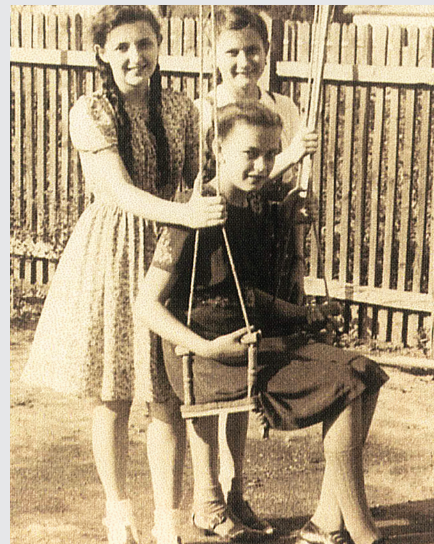
Pécs,
2015

1930. október 1.
szerda

Csillagjegye a mérleg.
Aznap Magyarország mai területén 603 baba látott napvilágot, míg a világon 268 000 csecsemő született.

Aznap született:
Richard Harris színész, énekes, rendező és Philippe Noiret színész

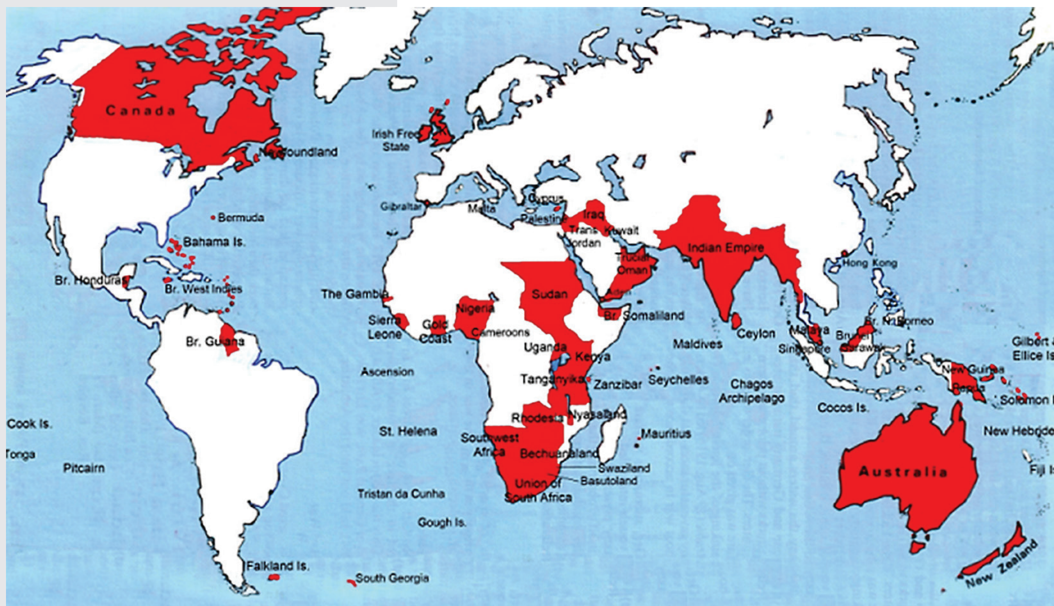

Az 1930-as években: Cigányzenét közvetítettek a fiatal rádió stúdiójából. A rendező, Ódry Árpád is gyönyörködve hallgatta a muzsikát. A végén így szólt a prímáshoz:

– Tudja-e barátom, hogy legalább félmillió ember hallgatta ezt a szép zenét?

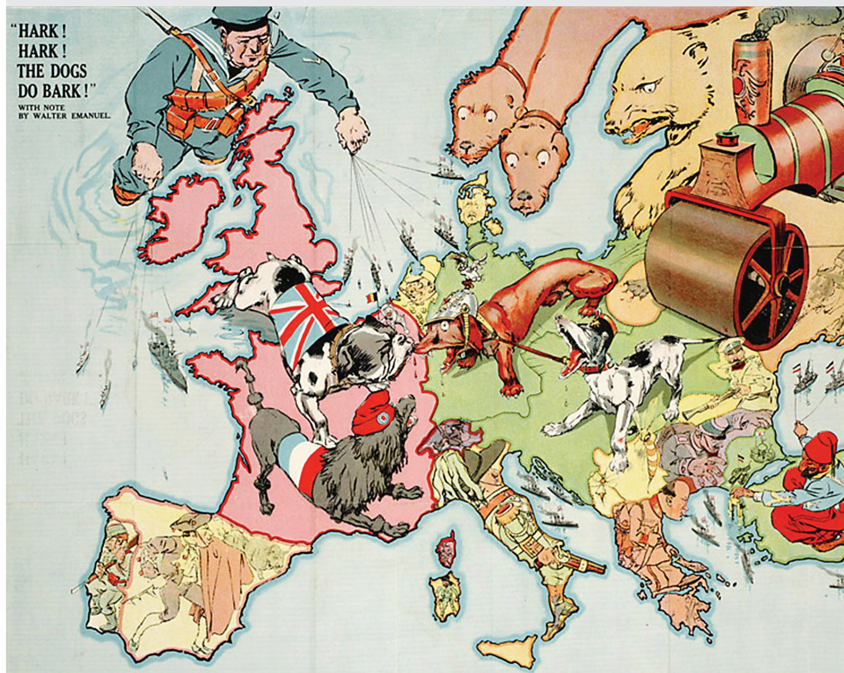
– Mit ér az, méltóságos uram – legyintette szomorúan a prímás –, ha nem lehet tányérozni?

■ A 7. Birodalmi Konferencia nyitónapja Londonban, V. György király vezetésével (Egyesült Királyság, Kanada, Ausztrália, India, Ír Szabad Állam, Új-Fundland, Új-Zéland, Dél-Afrika részvételével)

- Nyíregyháza: leszúrtak egy nyírszőlősi munkást a Kossuth utcában, a Zöldfa Kocsma előtt.

- Dréhr Imre államtitkár lemondott.

- Klein Vilmost kísértetnek nézték és összeverték a demecseri cigányok.

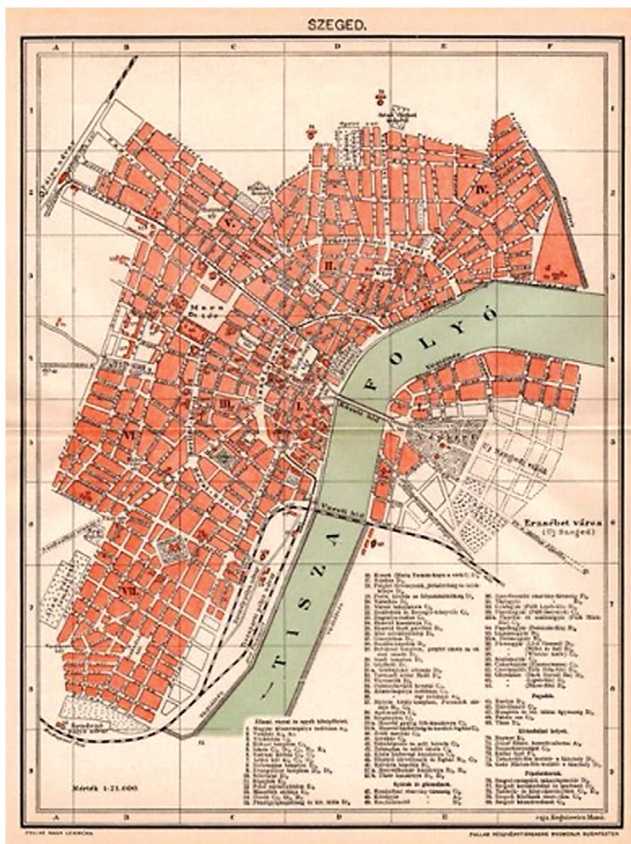
A Bocskai FC elnöksége a Professzionális Labdarúgók elnökségének támogatását kéri a román játékoscsábítókkal szemben.

1953. szeptember 1.

Szeged

Tanársegédként munkába áll.

- Ezen a napon született Jakab Csaba színművész

- Szegeden 1953. szeptember 1-től egészen 1977. augusztus 3-ig Gyergyai Ferenc vezette a Szegedi Tudományegyetem Pathologiai Intézetét.

DAS BEWEGTE DIE WELT

FOX
TÖNENDE WOCHENSCHAU

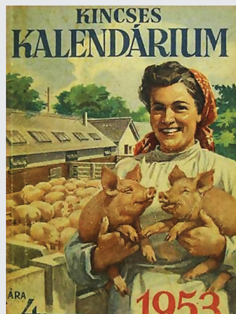

DAS WAR 1953

DVD VIDEO

■ A szegedi Gábor Dénes Középiskola aznap nyitotta meg kapuit Vasútforgalmi Technikum-ként.

Szovjet kérdőív:

1. Ki a példaképed?

....

2. Miért pont Lenin?

....

Sírva jön a Korona szálló éttermének prímása, s találkozik a cimbalmossal, aki megkérdi:

– Hát tenéked mi bajod?

– Most jövök az igazolóbizottságtól – feleli nagyot sóhajtva. – Eltiltottak, nem játszhatok...

– Na, de miért nem?

– Azt kérdezte az igazolóbizottság elnöke, húztam-e az ántivilágban, hogy „Horthy Miklós katonája vagyok én...” Mondtam: húztam hát!

– Ej, te málé, hát miért nem tagadtad le?

– Nem lehetett, mert neki húztam.

■ Hencz Aurél 1953. szeptember 1-től a Szegedi Tudományegyetem Központi Könyvtárának igazgatója lett.

■ Magyar tannyelvű tizenegyéves középiskola nyílik Galántán, Párkányban és Király-helmecen (Szlovákia).

■ Ezen a napon történt először légi tankolás két sugárhajtású repülőgép között (B-47 típusú bombázó).

Te, ha nem tudnám egészen biztosan, hogy a szocializmust építjük, azt kellene hinnem, hogy itt valami végzetes hiba történt.

■ Ezen a napon le is zuhant egy utasszállító, az Air France 178-as járata, egy Lockheed L749-es típus a Francia-Alpokban.

1957 nyara

Budapest

Dolgozni kezd a MOL-ban, Budapesten

1957

	Enero	Febrero	Marzo	
L	7 14 21 28	4 11 18 25	4 11 18 25	L
M	1 8 15 22 29	5 12 19 26	5 12 19 26	M
M	2 9 16 23 30	6 13 20 27	6 13 20 27	M
J	3 10 17 24 31	7 14 21 28	7 14 21 28	J
V	4 11 18 25	1 8 15 22	1 8 15 22 29	V
S	5 12 19 26	2 9 16 23	2 9 16 23 30	S
D	6 13 20 27	3 10 17 24	3 10 17 24 31	D
	Abril	**Mayo**	**Junio**	
L	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24	L
M	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25	M
M	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26	M
J	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27	J
V	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28	V
S	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29	S
D	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30	D
	Julio	**Agosto**	**Septiembre**	
L	1 8 15 22 29	5 12 19 26	2 9 16 23 30	L
M	2 9 16 23 30	6 13 20 27	3 10 17 24	M
M	3 10 17 24 31	7 14 21 28	4 11 18 25	M
J	4 11 18 25	1 8 15 22 29	5 12 19 26	J
V	5 12 19 26	2 9 16 23 30	6 13 20 27	V
S	6 13 20 27	3 10 17 24 31	7 14 21 28	S
D	7 14 21 28	4 11 18 25	1 8 15 22 29	D
	Octubre	**Noviembre**	**Diciembre**	
L	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	L
M	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	M
M	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	M
J	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	J
V	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	V
S	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	S
D	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	D

MODELO PATENTADO H. FOURNIER. VITORIA

„Első emeleti lakás a földszinten kiadó.”

Zahlt Krankenkasse nicht für Grippeimpfungen?

Neuer KURIER

ÖSTERREICHS GRÖSSTE UNABHÄNGIGE TAGESZEITUNG

Preis 1 Schilling

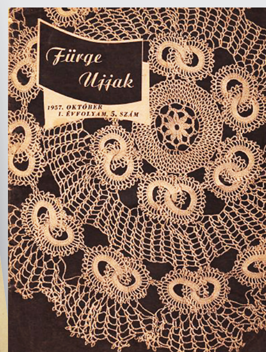
Atomhaus im Prater?

Am ersten Jahrestag der ungarischen Revolution

In Budapest: Angst vor neuer Erhebung

In Prag: Demonstrationen und Unruhe

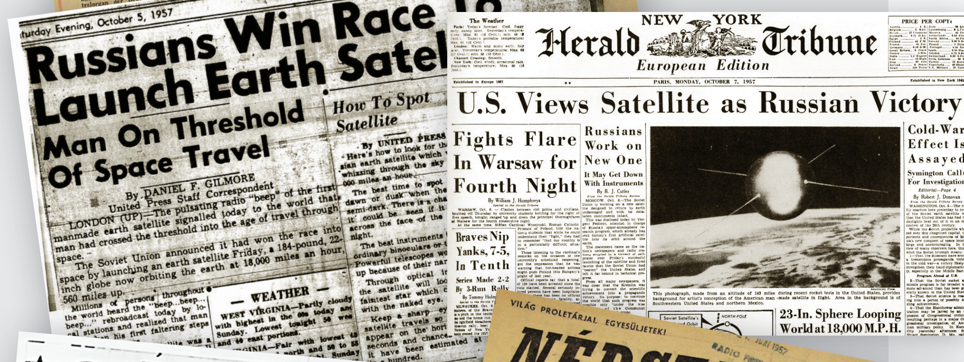
Heute vor einem Jahr in den Straßen von Budapest

■ 1957 nyarán a KISZ tagok száma elérte a 110 000 főt.

■ Szintén 1957 nyarán kezdte meg munkásságát balesetéből felépülve a MOL-ban Dr. Prohászka Lajos egyetemi tanár, az MTA levelező tagja. A Nádori Levéltár anyagait rendezte, majd fordította.

Saturday Evening, October 5, 1957

Russians Win Race To Launch Earth Satel

Man On Threshold Of Space Travel

By DANIEL F. GILMORE
United Press Staff Correspondent

How To Spot Satellite

WEATHER

NEW YORK Herald Tribune
European Edition

PARIS, MONDAY, OCTOBER 7, 1957

U.S. Views Satellite as Russian Victory

Fights Flare In Warsaw for Fourth Night

Russians Work on New One

Cold-War Effect Is Assayed

Braves Nip Yanks, 7-5, In Tenth

23-In. Sphere Looping World at 18,000 M.P.H.

■ Ez év tavaszán (március 25-én) írták alá a Római Szerződést (EGK Szerződés)

КОМСОМОЛЬСКАЯ ПРАВДА

Орган Центрального Комитета ВЛКСМ

Воскресенье, 6 октября 1957 г.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

NÉPSZABADSÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT KÖZPONTI LAPJA

1957. május 28, kedd

Ára 60 fillér

Gromiko szovjet külügyminiszter és Zsukov marsall Budapesten

Aláírták a magyar–szovjet egyezményt a Magyarországon tartózkodó szovjet csapatok jogi helyzetéről

■ Június 12-én Magyarország és Norvégia VB selejtező mérkőzést játszott Osloban, Norvégia nyerte a mérkőzést 2:1 végeredménnyel.

■ Június 12. Az 1957:33. tc. visszaállítja az ELTE Bölcsészettudományi és Természettudományi Karát.

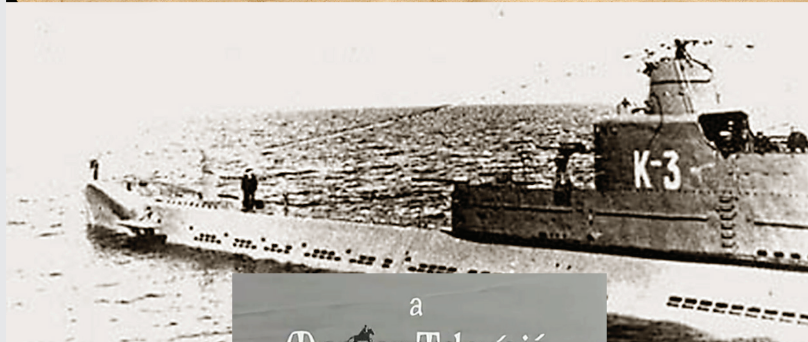
■ Június 21. Az ENSZ öttagú bizottsága a Közgyűlés elé terjeszti jelentését, amely lényegében megismétli a magyar forradalomról tett megállapításait. A dokumentum szerint Magyarországon spontán nemzeti felkelés zajlott le 1956 októberében, amelyet külső fegyveres erő, a szovjet hadsereg vert le, s ezáltal beavatkozott Magyarország belügyeibe. Ezzel a Szovjetunió megsértette az ENSZ Alapokmányát.

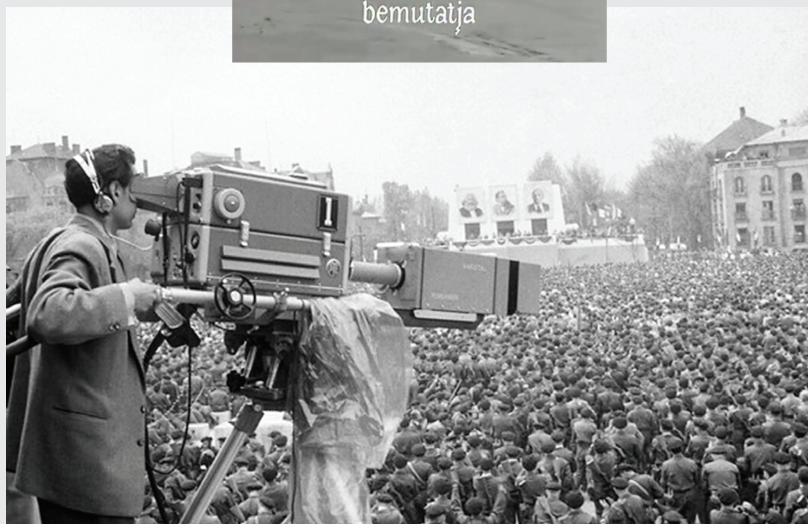

– Milyen alkotáson dolgozik jelenleg? – kérdezik a zeneszerző-szövegírót.
– Egy protest songot írok arról, hogy miért nem kapni este 10 után az Emke-aluljáróban busz- és villamosjegyet.

Ha az egész világon győz a szocializmus, honnan fog a Szovjetunió búzát vásárolni?

■ Július 2. „Képes Krónika” címmel képernyőre kerül az első magyar tévéhíradó.

■ Július 29. Megkezdi működését a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség.

■ Augusztus 9. Vízre bocsátják a Szovjetunió első atommeghajtású tengeralattjáróját.

■ Augusztus 18. A Magyar Rádió új neve: Magyar Rádió és Televízió

1958. szeptember 1.

Budapest

Általános iskolai tanár Budapesten

FŐVÁROSUNK DOLGOZÓI
testvéri szeretettel köszöntötték a Magyar Népköztársaság kormány- és pártküldöttségét

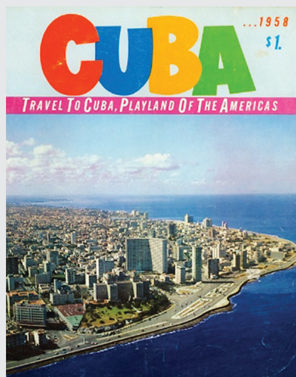
■ Pécsett (Leőwey Klára Gimnázium), Kőszegen (Jurisics Miklós Gimnázium) és Budapesten (Eötvös József Gimnázium) német oktatási nyelvű párhuzamos osztályokat indítanak. — A német nemzetiségi oktatás statisztikai mutatói: 17 nyelvoktató óvoda, 150 általános iskola több mint 12 000 tanulóval (ebből négyben: Ágfalván, Eleken, Garán és Pécsbányatelepen németül folyik az oktatás), 4 német gimnázium.

■ A Szekuritáté kivégzi az ún. Szoboszlai-per tíz vádlottját a temesvári börtönben

■ Sánta Ferenc az MTA Irodalomtudományi Intézetének munkatársa lesz.

A konyak az az ital,
amit a munkásság
és a parasztság
választott képviselői
által fogyaszt.

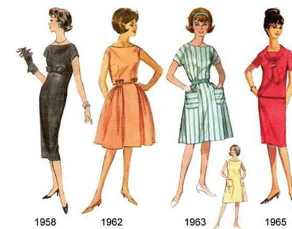

- Újraindul az Országos Pedagógiai Könyvtár

- Kivégezték Nagy Imrét.

- Washington 1958. október 1-jén állította fel az amerikai Nemzeti Légügyi és Űrhajózási Hivatalt (NASA), az első amerikai műhold, az Explorer-1 fellövésére pedig 1958. február 1-jén került sor.

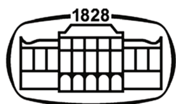

1960 nyara

Budapest

Az Akadémiai Kiadó felelős szerkesztője

AKADÉMIAI KIADÓ

- A Hazafias Népfront papi békegyűlést rendezett a budapesti evangéliumi, ortodox, izraelita és unitárius egyházak lelkészei részére.

- Barbara Streisand 18 évesen megnyeri a „The Lion" szórakozóhely tehetségkutató versenyét, és ezzel elindul énekesi karrierje.

- Alfred Hitchcock Psycho című filmjének premierje június 16-án New Yorkban Anthony Perkins főszereplésével.

- Június 28-án Jugoszláviában megalakul a Novi Sadi Egyetem.

- Július 9-én vízre bocsátják az USS Tresher atommeghajtású tengeralattjárót.

honorál *lat* **1.** tisztel, megbecsül **2.** elismer, méltányol, tekintetbe vesz **3.** díjaz, megfizet **4.** meghálál, viszonoz
honorárium *lat* tiszteletdíj, szerzői díj

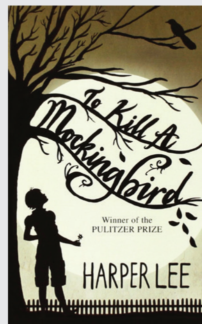

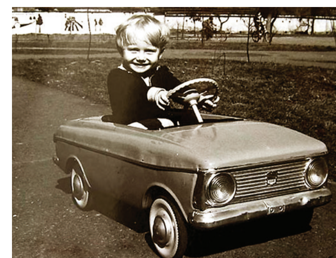

1960

Billboard

THE INTERNATIONAL NEWSWEEKLY OF MUSIC AND HOME ENTERTAINMENT

Top Rock'n'Roll Hits

Presented By Joel Whitburn Author Of Pop Annual

1	YOU TALK TOO MUCH Joe Jones	6	SWEET NOTHIN'S Brenda Lee
2	CATHY'S CLOWN The Everly Brothers	7	HANDY MAN Jimmy Jones
3	THE TWIST Chubby Checker	8	WALK-DON'T RUN The Ventures
4	SAVE THE LAST DANCE FOR ME The Drifters	9	ALLEY-OOP Hollywood Argyles
5	RUNNING BEAR Johnny Preston	10	STAY Maurice Williams & The Zodiacs

■ Július 19-én jelent meg Harper Lee mára klasszikusnak számító műve: Ne bántsátok a feketerigót! (To kill a mockingbird)

■ Augusztus 6-án Fidel Castro – válaszul az amerikai embargóra Kubával szemben – államosítja az USA tulajdonában lévő vagyont.

■ Augusztus 10-én megszületik Antonio Banderas színész.

■ A nyáron Pécsett megszűnik a villamosközlekedés.

1963

Budapest

Dolgozni kezd az MTA Történettudományi Intézetében.

■ Január 15. A Lapkiadók Nemzetközi Szövetsége megismétli előző évi májusi felhívását a magyar kormányhoz Bibó István szabadon bocsátása érdekében.

■ Február 10. Szolnokon ünnepélyesen felavatják az új Tisza-hidat.

■ Március 1. Megszületik Thomas Anders, a „Modern Talking” frontembere.

■ Március 21. Bezárják az Alcatraz börtönszigetet.

■ Április 5. Forródrótot létesítenek a Kreml és a Fehér Ház között.

■ Április 7. Megszületik Bogdán János a Ghandi Gimnázium igazgatója, a Roma Polgárjogi Alapítvány alapítója.

■ Május 31. Megszületik Orbán Viktor.

■ Július 23. John F. Kennedy USA elnöke kijelenti Berlinben: „Én egy berlini vagyok!"

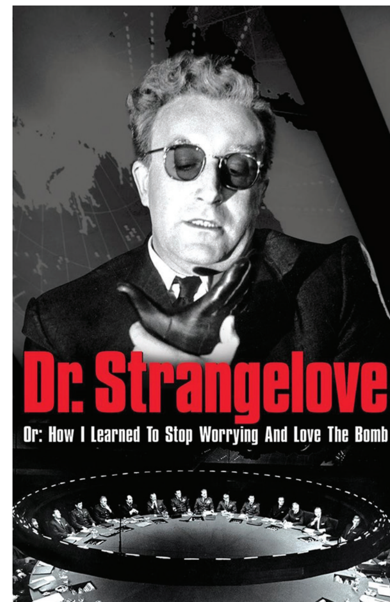
■ Augusztus 20. A Szabolcs-Szatmár megyei Aporliget község országos villamos hálózatra való rákapcsolásával befejeződik a magyar falvak villamosítása.

Azt mondja az orvos a betegnek:
– Három-négy napig maradjon otthon, és pihenje ki magát.
– Nem tehetem, doktor úr.
– De hát miért nem?
– Mert csupa modern bútorom van.

■ Augusztus 28. Martin Luther King elmondja híressé vált beszédét: „Van egy álmom…"

■ November 12. Bécsben felavatják a Collegium Hungaricum új épületét.

■ November 22. Merénylet áldozata lesz JFK.

Daily Mirror

KENNEDY ASSASSINATED

Saturday, November 23, 1963

Seconds after the shot . . . Mrs. Kennedy bends over her dying husband. Standing on the car bumper is a Secret Service man.

Jackie holds dying husband

THE world was horror-struck last night by the news that America's President John F. Kennedy was dead—shot down by a hidden assassin.

Mr. Kennedy, only forty-six and the leader of the West, was riding in an open car with his wife Jackie in Dallas, Texas.

A bullet ripped through his head. He fell forward, and his 34-year-old wife

As the car raced to a nearby hospital, Jackie kept crying: "Oh, no!" Her clothes were spattered with blood.

Mr. Kennedy lived only twenty-five minutes after he was hit. In hospital surgeons opened his throat to relieve breathing and to give him blood.

But he died—at about 1 p.m., local time, 7 p.m. British time. And shocked millions throughout the world heard the announcement soon afterwards.

was in the Presidential car, was also hit by one of the assassin's three shots. After an operation his condition was satisfactory.

Waiting

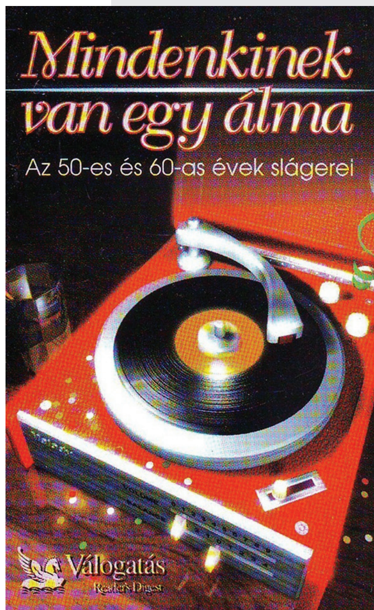
Last night, police were questioning a Texan who had once defected to Russia. They had found a rifle with a telescopic sight. And they said that the assassin had been eating fried chicken at a sixth-floor

Mr. Kennedy was the fourth United States President to be assassinated.

Automatically, Vice-President Lyndon B. Johnson, 55, takes over at the White House.

Last night, as he was sworn in as President in the plane taking Mr. Kennedy's body to Washington, world leaders spoke with deep emotion of the youngest man ever to be President of the United States.

Full dramatic story by RALPH CHAMPION, Chief of the Mirror's American Bureau—

■ November 30. Budapesten átadják az első gyalogos aluljárót az Astoriánál.

■ December 10. A fizikai Nobel-díjat a magyar származású amerikai professzor, Wigner Jenő kapja.

1982. szeptember 1.

Pécs

Egyetemi tanárként dolgozni kezd a Janus Pannonius Tudományegyetemen.

Szekeres Zoltánné dr. Ormos Mária elvtársnőnek,
Pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem
P é c s

Az egyetemre benyujtott és a Magyar Tudományos Akadémia által is véleményezett pályázatát elfogadva kinevezem Önt - 1983. évi julius hó 1-i hatállyal - a Pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem Tanárképző Karának Történelem Tanszékére egyetemi tanárrá.

Kinevezése az Mt.V. 31.§-ának hatálya alá tartozó második munkaviszonya.

Egyidejüleg besorolom a 30/1980./XII.29./MüM sz. rendelettel módositott 7/1977./VII.27./OM-MüM sz. együttes rendelet 1.számu mellékletében meghatározott 3221-es kulcsszámu, egyetemi tanári munkakörbe.

Személyi alapbérének megállapitásáról és folyósitásáról az egyetem rektora gondoskodik.

Uj munkakörében további eredményes, jó munkát kivánok Önnek.

Budapest, 1983. évi junius hó 30.

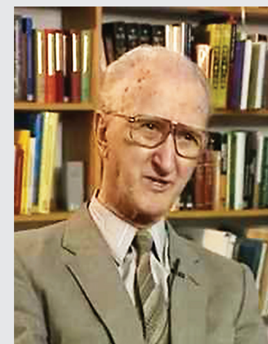
/ Köpeczi Béla /
s.k.

A másolat hiteles:

Irodavezető:

- Tiszafüreden megnyílik a Fekete László Zeneiskola.
- Molnár Jánost kinevezik a Párttörténeti Intézet igazgatóhelyettesévé.
- Egerben megkezdi működését a Városi Kisegítő Iskola.
- Dr. Szépe György megkezdi munkásságát egyetemi tanárként a Janus Pannonius Tudományegyetemen.

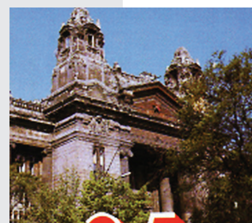

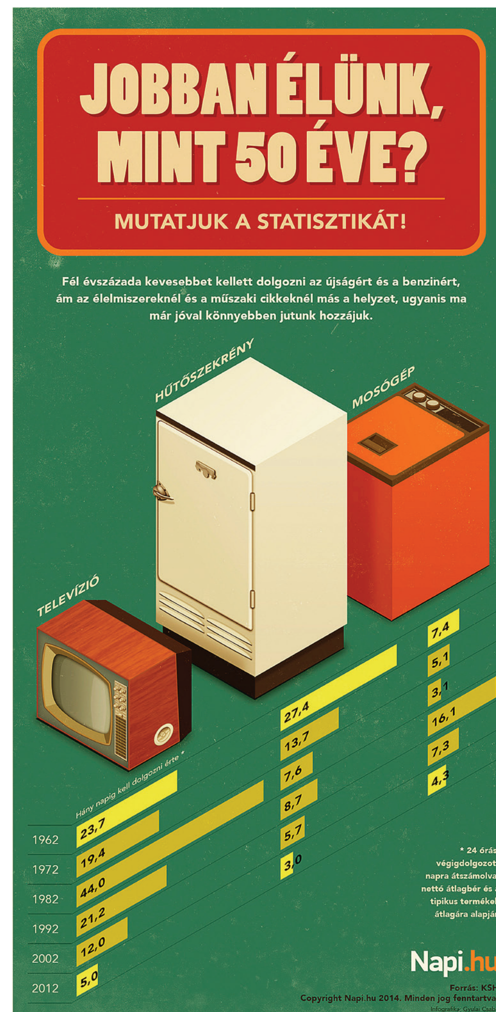

■ Helikoptervezető képzés kezdődött Szolnokon a Killián György Repülő Műszaki Főiskolán.

■ Újpesten megnyitja kapuit a Szűcs Sándor Általános Iskola.

■ Ronald Reagan bemutatja a közel-keleti béke amerikai iniciatíváját

1984. nyara

Pécs

A JPTE rektora.

Dr. Ormos Mária elvtársnőnek,
egyetemi tanár
Pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem
Pécs

A Minisztertanács 1019/1984./VI.27./ Mt.h. számu határozatával Önt a Pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem rektori teendőinek ellátásával 1984. julius hó 1. napjától 1987. junius hó 30. napjáig megbizta.

Uj munkakörében további eredményes munkát kivánok Önnek.

Budapest, 1984. junius 29.

/ Köpeczi Béla /

Másolatot kaptam:
[illegible] O.
1984. VII. 20

■ Magyarország politikai okok miatt nem vesz részt a Los Angelesben rendezett olimpián.

■ Június 19. Megszületik az Ős-Windows operációs rendszer „X Windows” néven.

■ Június 2. A MÁV az utolsó gőzvontatású járatát is leállítja.

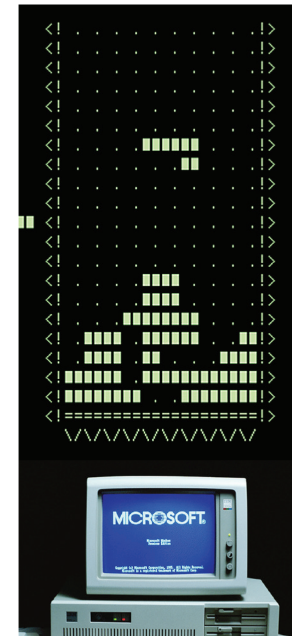
■ Június 6. Megalakul az Alkotmányjogi Tanács. Felavatják Szegeden a Somogyi Könyvtár új épületét.

■ Június 12. Meghal Ferencsik János kétszeres Kossuth-díjas karmester.

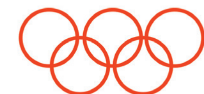

3

Új professzorok a JPTE Tanárképző Karán

Ormos Mária

A Janus Pannonius Tudományegyetem Tanárképző Karának új egyetemi tanára a tudományok doktora, a Történettudományi Intézet főmunkatársa, számos könyv szerzője. Néhány cím: Európai fasizmusok, Franciaország és a keleti biztonság, Merénylet Marseille-ban, Padovától Trianonig (ez a könyve az idén jelenik meg.) Ormos Mária ezen kívül felelős szerkesztője a Világtörténet című, évente négyszer megjelenő folyóiratnak, amely elsősorban az egyetemi oktatóknak igyekszik hozzáférhetővé tenni a legújabb történeti kutatások eredményeit.

— Melyik a legkedvesebb műve?

— Most éppen a Merénylet Marseille-ban, mert ebből dokumentumfilm készül, részben mostani interjúkkal kiegészítve. Ez az emlékezetes merénylet, ami 1934-ben a kikötő közelében történt, amikor egy terrorista lelőtte Sándor jugoszláv királyt, de amibe aztán Barthou francia külügyminiszter is belehalt, magyar vonatkozásokat sem nélkülöz, ugyanis a merénylet hátterében álló usztasa szervezetnek, mint már eléggé ismert, Magyarországon kiképzőtábora volt.

— Hogyan alakult történészi pályája? Honnan indult és mi foglalkoztatja most?

— Debrecenben kezdtem, Hajdú megyei helytörténeti tanulmányokkal. Később jutottam el a huszadik századi Európa-történethez, ami azonban nem azt jelenti, hogy 1901-től máig mindennel egyformán foglalkoznék. Érdeklődésemnek két fókusza van, az egyik Közép-Európa és benne Magyarország története, ezen belül is mindenekelőtt az I. világháború utáni fordulat, az új Közép-Európa kialakulása. A másik a modern fasizmuskutatás, beleértve ebbe az ideológiai, szellemi előzményeket, azokat az eseményeket is, amelyek lezajlottak magának a fasizmusnak a színre lépéséig.

illesztettük a segédtudományokat, mindenütt, ahhoz a nagyobb történelmi korszakhoz, ahol az adott tudománynak döntő szerepe volt. Az őstörténetnél ez nyilván a régészetet jelenti; aztán ahol a források fontossá válnak, ott belép az írástudomány, végül eljutunk a sajtóig.

— Miben látja az új egyetem történelemoktatásának legfőbb eltérését a többitől? Mi az, amire a legnagyobb súlyt kívánják helyezni?

— Mivel bizonyos szempontból „kezdők" vagyunk, megpróbálunk egy nagy lépést megtenni: jelentős nyitást a többi társadalomtudomány felé. A központban természetesen a történelem van és marad, de szükséges, hogy minden oktató a lehető legnagyobb mértékben használja fel a szociológia, a politológia stb. eredményeit és persze módszereit is. Hajdan a történelem egyszerű „faktológia" volt, a politika eseményeit tárgyalta, még a törvényszerűségeket sem kutatva. Aztán kiváltak az említett szaktudományok, és fejlődésük természetszerűleg visszahatott a történelemtudományra is. Magának a történelemtudománynak is új ágai születtek, mint például a gazdaságtörténet, a társadalom- és művelődéstörténet. Mindezek eredményeit „bekebelezni" és fölmutatni — ez volna egyik fő célunk. Ez természetesen helyenként külön órákat, illetve előadásokat is jelent, például a régészet módszereiről nyilván egy szakembert hívnánk meg előadni.

— Nem félnek a tervezett ok-

1984. november 13., kedd

A politikai könyvnapok megyei m

Dr. Ormos Mária dedikálja műveit. Jobbról Rákos János ünnepi

„A ma könyvei a holnap tettei"

A Janus Pannonius Tudományegyetem Tanárképző Kara díszermében tegnap délután rendezte meg a politikai könyvnapok Baranya megyei megnyitóját az MSZMP Pécs városi és Janus Pannonius Tudományegyetemi Bizottsága és a Kossuth Könyvkiadó Baranya megyei Kirendeltsége. A kiállítással egybekötött könyvnapok megnyitóján a tudományegyetem oktatói és hallgatói mellett részt vettek a Kossuth Könyvkiadó terjesztői és megyei és városi pártszervek képviselői is, köztük *Rajnai József*, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának titkára.

Az ünnepséget *dr. Ormos Mária* akadémikus, a JPTE rektora nyitotta meg, utalva a rendezvény meghívóján szereplő mottóra: „A ma könyvei a holnap tettei" – úgy gondolom, van alapja ennek, ha visszagondolunk arra a tevékenységre, amelyet a magyar könyvkiadás és a kiadók között elsősorban az egykori

kiadásunk árasszon el bennünket a színvonalas társadalmi-politikai irodalom özönével, járuljon hozzá a politikai közgondolkodás egészséges irányainak kifejlődéséhez, adjon alapot ahhoz, hogy a múlt és a jelen tudományos felismerése racionális tetteken át vezessen a holnap felé."

A megyei politikai könyvnapokat megnyitó ünnepi beszédében *Rákos János*, az MSZMP Pécs városi Bizottságának titkára megállapította, hogy nemzeteknek, koroknak társadalmaknak az emberiség kultúrájáért és fejlődéséért érzett felelősségük egyfajta fokmérője is lehet a könyvekhez való viszony kérdése. Szólt arról, hogy a marxizmus—leninizmus ideológiája iránti hatalmas érdeklődést korunk valósága szüli. A politikai könyvkiadás, a 23. alkalommal meg-

■ Június 21. Háromnapos budapesti látogatásra érkezik Helmuth Kohl NSZK kancellár.

■ Június 27. Urbán Lajos lesz a közlekedési miniszter.

Másolat

38.796/1985.XI.

Dr. Ormos Mária elvtársnőnek
egyetemi tanár, rektor
Pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem

Pécs

A Pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem vezetőjének, valamint Egyetemi Tanácsának javaslatára - az 1984. évi 3. számu törvényerejü rendelettel módositott 1962. évi 22. számu törvényerejü rendelet 7.§-ának /5/ bekezdésében biztositott jogkörömben - 1985. szeptember hó 1. napjától 1988. junius hó 30. napjáig terjedő időtartamra megbizom Önt a Pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem Tanárképző Karán a Történelem és Nemzetiségi Intézet igazgatói teendőinek ellátásával.

Vezetői müködési pótlékának megállapitásáról és folyósitásáról az egyetem rektora gondoskodik.

Igazgatói tevékenységéhez sok sikert kivánok!

Budapest, 1985. december 20.

/Dr. Földiák Gábor/ sk

A másolat hiteles:
irodavezető

■ Július 19. Az Magyar Nemzeti Bank 385 millió dolláros hitelt vesz fel.

■ Július 31. A Lutheránus Világszövetség új elnökévé Káldy Zoltánt, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspökét választják.

■ Augusztus 2. Nagy-Britannia és Kína egyezményt ír alá, amelynek értelmében Hongkong brit koronagyarmat 1997-ben végleg Kínához kerül. A városállam ezt követően is, további 50 évre, megtarthatja saját gazdasági és társadalmi rendszerét.

■ Augusztus 13. Toronyban (Hajdú-Bihar m.) emléktáblát avatnak a toronyi és ondódi cigányok deportálásának 40. évfordulóján. Az országban ez az első ilyen emlékhely.

INDIANA UNIVERSITY

DEPARTMENT OF URALIC & ALTAIC STUDIES
Goodbody Hall
Bloomington, Indiana 47405
(812) 335-2233

Prof. Maria Sz. ORMOS
Rector of the Janus Pannonius University
P é c s
Hungary

April 25, 1984

Dear Colleague,

The Hungarian Chair in the Department of Uralic and Altaic Studies, Indiana University, proposes to hold a conference on Hungarian intellectual and social history and its particular relevance to European culture and civilization. The title of the conference, which will be held in Bloomington, Indiana, from April 8 to 10, 1985, is "Hungary and European Civilization in the Nineteenth and Twentieth Centuries."

The purpose of the conference is twofold: (1) to follow the main political and intellectual trends in Europe and the impact of these trends on Hungary, and (2) to discuss Hungarian social and intellectual changes in a comparative perspective. Three particular problems will be treated:

1. the impact of enlightenment and liberalism (history, language, literature);

2. the fin de siècle, Vienna and Budapest (society and culture);

3. the crisis of European culture during the interwar period (the role of Georg Lukacs).

The three-day meeting, which will be partially devoted to marking the centenary of the birth of Georg Lukacs, will try to bring together a distinguished group of experts on Hungarian social and intellectual history from the United States, Western Europe, and Hungary. It is my great pleasure to invite you to this meeting and I hope that you will agree to present a paper on topic # .

The Chair is willing to cover your transatlantic fare, your fares in the United States, and your local expenses. Since the conference will be connected with the ACLS-Hungarian Academy of Sciences Conference in Princeton, and with other events, we are expecting you to stay in the U.S. for 10-14 days.

With best regards

/G. Ránki/

A rektorasszony

Tudom, az egyetemi tanári, rektori kinevezések böngészése nem tartozik a kedvenc olvasmányaink közé. A legutóbbi lista azonban a kívülállónak is tartogat némi érdekességet. Tudománytörténeti tény bújt meg a sorok között: kinevezték az első rektornőt. A pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem új rektora Ormos Mária lett. Az első szemeszter vége táján a kíváncsiság vitt Pécsre. Vajon hogy vizsgázott az első félévben az ország egyetlen női rektora?

Már a megszólításnál gondjaim támadtak. Mit mondjak: rektornő... rektor elvtársnő... esetleg rektorasszony? Szerencsére interjúm alanya kisegített:

— Szólítson nyugodtan rektorasszonynak. Általában így hívnak a kollégák és a diákok is.

— *Sok gondja volt az effajta formaságokkal?*

— Nem túlságosan. Talán csak a rektori talár okozott egy kis fejtörést. Elődöm, Földvári professzor ugyanis magas, erős ember volt. Az ő mérete nekem egy kicsit nagynak tűnt.

— *Átszabták a talárt?*

— Nem, inkább csináltattunk egy nekem valót.

— *Ez volt az egyetlen dolog, amin igazítani kellett?*

— Nézze, egy új rektor az egyetem élén, ha férfi, ha nő, mindenképpen változást jelent. Ahány ember, annyi stílus. Ha Földvári professzort egy másik férfi váltja a rektori székben, az akkor is új ember. A változás elsősorban nem a nemekkel, hanem az egyéniségekkel függ össze. Megkülönböztetett figyelemmel fogadták első intézkedéseimet, de ez nem a nőnek, hanem az új vezetőnek szólt.

— *És az ön életében mit jelentett ez a kinevezés? Könnyen vállalta?*

— Ilyesmit senki nem vállal könnyen. Különösen akkor nem, ha ez a döntés egyben életforma-változást is jelent. Én eddig kutató voltam. Választott tudományommal, a történelemmel foglalkoztam, könyvtárakba, levéltárakba jártam, és írtam a tudományos dolgozatokat, könyveket. Ez volt számomra a természetes közeg, és most egyszerre megváltozott. Vezető lettem, közéleti ember, egy egészen más világba csöppentem. Ezt érzelmileg, értelmileg átélni nem könnyű dolog. Nem hiszem, hogy egy férfinak könnyebb volna. Bár ki tudja? Ha megpbróbálom kívülről nézni, akkor azt kell mondjam, rektori kinevezésem egy lépés a nők kedvezőbb társadalmi megítélése felé. De tudom: nem teljesen véletlen, hogy e területen kevés a nő. Egyáltalán: elenyésző a női kandidátusok, nagydoktorok száma. Miért? Mert jóval kisebb a kiválasztási lehetőség. De ennek a „miért"-jét kutatni talán csak egy szociológiai vizsgálat tudná...

— *Ön mégis hogyan vált rektorrá?*

— Hosszú történet, Debrecenben kezdődött. Ott jegyeztem el magam ezzel a furcsa, különös egyetemi világgal. Professzoraim szellemi, erkölcsi magasla-

Igényesség, nyitás és vitatkozó egység

Az universitas szellemében

Dr. Ormos Mária, a Janus Pannonius Tudományegyetem rektorának évnyitó beszéde

Az universitas szó az összességet jelenti. Amikor őseink valamikor nagyon régen, még a kora középkorban megalapították az első universitasokat, ezt a nevet azért találták számukra, mert *olyan magas rangú intézményeknek szánták őket, amelyek a bennük résztvevők egészét és egyúttal a tudományok összességét képviseli, műveli és terjeszti.* Bár azóta a latin nyelv egységét a megjelentek azok a gondolkodók is, akik tudománnyá avatták a *közgazdaságtant.* Közülük a legjelentősebb tudóst Karl Marxnak hívták. És így ment ez tovább, egyre gyorsulóbb tempóban a 19. sz. végén, amikor megszületett a *kémia*, majd a 20. sz.-ban, amelynek fő tulajdonsága, hogy *valamennyi már létező tudományág számos, vagy talán számtalan résztudományra bomlott,* úgy, hogy ma már összeszámolni is nehéz hány ága van pl. a modern matematikának vagy a történettudománynak. Ami az utóbbit illeti, műveljük a gazdaság-, a társadalom-, a politika-, a művelődés-, a technikatörténetet, de önálló ággá vált a nem-

Ártalmatlannak tűnő példát választottam, de ha a dolog jelentőségébe belegondolunk rájöhetünk, hogy nem is olyan ártalmatlan. Rossz együttműködés, vagy az együttműködés hiánya esetén óriási károkat lehet okozni több generációnak. Sokkal könnyebb ezt belátni, ha közvetlenül és gyorsan mérhető esetekről: egy lakótelepről, városfejlesztésről, kemikálizálásról van szó. Tudatosan mellőzöm ebben az összefüggésben az atombomba kérdését, mert úgy gondolom, hogy *a tudományos eredmények ilyen vagy amolyan fel-*

vább, akkor nem lesz igazi történelmi képem. De hála a társadalompszichológusoknak, a történészek számos új kérdést is feltettek maguknak. Így a sok között például azt, hogy hogyan alakul és alakítható a nemzeti tudat, mi a jelentősége a közösségek önmagukról és más közösségekről alkotott képének, image-jének, miben áll a vezető csoportok és a társadalmi többséa közötti konszenzus és az miként mérhető. A politológusok jóvoltából is született jó néhány történetileg is vizsgálandó probléma: így pl. a politikai vezető csoportok kiválasztódása, összetétele, szerkezete, a politikai döntéshozatal módja, a társadalmi érdekképviseleti for-

kiderült: nincs. A fiatal orvosok, jogászok, közgazdászok, tanárok és tanítók tízezrei vannak munka nélkül vagy kényszerpályán. Franciaországban és Angliában az összes munkanélküli 40%-a 25 éven aluli. A főproblémán belül egy fontos alprobléma abban áll, hogy *az erős szakosodás miatt a képzettség túlságosan egyirányú, a pályamódosítás még kismértékben is szerfelett nehéz, vagy egyenesen lehetetlen.*

Gyors és gyakori változás

A magyar egyetemek hely-

megoldották, bár – azt hozzá kell ehhez tenni – *mindig úgy oldották meg, hogy közben újakat teremtettek.* Márpedig az egyetem megújulása, a régi universitas és az új modernség szellemében létfontosságú mind a közösség, az ország, mind az egész szempontjából, így tehát e feladatot nem lehet nem-megoldani.

Dolgoznunk kell!

Ez azonban nem változtat semmit azon, hogy *nehéz elhatározások, döntések elébe nézünk.* Hozzáteszem ehhez, hogy e döntések csak kis részben szervezetiek, vagy adminisztratívak. Vannak ilyenek is szép számmal. Sokkal fontosabbak azonban ezeknél a belső emberi döntések, amelyekből összetevődik végül is az a valami, amit egy közösség szellemének, atmoszférájának lehet tekinteni.

Az *igényesség, a nyitás, a vitatkozó egység* gondolata különösképpen érinti a mi egyetemünket, a JPTE-t, lévén, hogy régi magja, a Jogi Kar mellett egyszerre két új karral rendelkezik. A szervezeti feltételek megteremtése mellett emberi elhatározásokat kíván, hogy hány bölcsész hallgatót láthatunk majd közgazdász,

Minden nagyobb szabadság arra szolgál, hogy az ismeretek áramlása eredményesebb legyen

Rugalmasság és állandóság

Részletek dr. Ormos Mária, a Janus Pannonius Tudományegyetem rektorának tanévnyitó beszédéből

A magyar egyetemek életében 1986 őszétől kezdve sok minden megváltozik, és *a legfőbb változás talán éppen az, hogy működésük kereteit, szabályait az eddigi-*

az Óceánt, nem szabad felesleges súlyokkal terhelni és – főként – nem szabad megkötni a tollait.

Elválaszthatatlan ... kérdéstől, hogy csak az tanít-

nyekkel, az értelmiségi és a vezető értelmiségi utánpótlás biztosításával. A társadalom – szerkezetének megfelelően – különféle módokon biztosította a rendszer működését.

vékenységében felmerülő improvizálás, a türelmetlenség, az összehangolatlanság is.

Ezért meggyőződésem, hogy amikor egyfelől eleget próbál tenni újrakezdési és kezdeményezési feladatának, ugyan-

---

Horváááh Zsolt
a Kollégiumi Bizottság titkára

Tanárképző Kar

Kedves Horváth Zsolt!

A Tanárképző Kollégiumban a közelmultban tapasztalt rendellenességek, italozás, részegség, stb. miatt kénytelen vagyok visszavonni azt az 1984. szeptemberében kelt levelemet, amellyel engedélyeztem, hogy a Kollégium klubjában a KISZ felügyelete alatt és ellenőrzésével meghatározott időközben sört mérjenek.

A jövőben bármilyen szeszesital forgalmazása csak alkalmanként történhet és minden alkalommal külön engedély kérésére van szükség.

Pécs, 1985. november 14.

Szívélyes üdvözlettel:

Ormos

(Dr. Ormos Mária)
egyetemi tanár
rektor

Jegyzetek

1.) A kérdés jelentős irodalmából l. különösen: Prince Sixte de Bourbon: L'Offre de paix séparée de l'Autriche (5 décembre 1916 – 12 octobre 1917), Paris 1920, mellékletként közli Károly leveleinek fotómásolatát. – Továbbá: August Demblin: Czernin und die Sixtus-Affäre, München 1920. Közli a francia és osztrák-magyar kommünikéket, köztük Károly francia nyelvű osztrák-magyar kommünikéket, köztük Károly francia nyelvű leveleinek német fordítását is. – Magyar nyelven a legjelentősebb Károly életrajz: dr. Lajos Iván: IV. Károly király élete és politikája, Pécs é.n.; a külföldi irodalomban: Karl Werkmann: Der Tote auf Madeira, München 1923

2.) ~~Előbb~~ 1919-ben Otto Bauer a német köztársaság külügyminiszterével, 1931 elején pedig Julius Curtius német külügyminiszter Johannes Schober osztrák kancellárral.

3.) A német szervek és a tárgyalások anyaga: Auswärtiges Amt, Abt. A. Geh. Akten, Österreich N. 95, Bde 5-6. – Részletesen ismerteti: Fritz Fischer: Griff nach der Weltmacht. Die Kriegszielpolitik des kaiserlichen Deutschland 1914/18, Düsseldorf 1961. Utal rá: ~~Gonda~~ Imre Gonda: Verfall der Kaiserreiche in Mitteleuropa. Der Zweibund in den letzten Kriegsjahren (1916–1918), Bp. 1977, 388-tól

4.) Archives diplomatique (Paris), Europe, Hongrie (továbbiakban: H.) vol. 6, ff. 29-30, Clinchant táv. 1919. márc. 20 és márc. 25.

5.) H. vol. 6, ff. 26-28, Károly levele d.n. (másolat)

6.) H. vol. 6, Clinchant jel. 1919. szept. 19.

7.) Archives diplomatiques (Paris), Europe, Autriche (továbbiakban: A.), vol. 41, ff. 136-137, ~~A~~ IIe Bureau által a külügyminisztériumnak küldött jel. 1920. márc. 7.

1987

Az MTA levelező tagja

- Január 13. Budapesten merényletet követnek el a kolumbiai nagykövet ellen.
- Február 22. Andy Warhol halála.
- Március 6. II. János Pál pápa esztergomi érsekké nevezi ki Paskai Lászlót.
- Április 10. Felavatják a Magyar Színkör Jurta Színházát a Népligetben, vezetője Romhányi László.

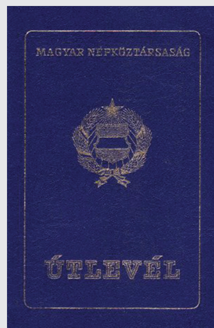

Kohn bácsi a Kádár korszakban nyugati útlevelet kap, és amikor hazatér, ismerősei kíváncsian kérdezik:

– Milyen az a haldokló kapitalizmus?

Mire Kohn bácsi:

– Hát... szép halál, nem mondom, szép halál!

■ Június 16. Nagy Imre és társai kivégzésének 29. évfordulóján nagyszámú rendőr és mintegy 50-60 ember jelenlétében szimbolikusan Batthyány–Nagy Imre-emlékmécsessé nyilvánítják a budapesti Batthyány-örökmécsest. Budapesten Nagy Imre rehabilitálását követelő röplap jelenik meg több száz példányban.

■ Augusztus 17. Öngyilkos lesz a nyugat-berlini spandaui börtön utolsó lakója, a 93 éves Rudolf Hess. A börtönt lebontják.

■ Októberben szamizdatban megjelenik a Halottaink. Fotóalbum az 1956-os forradalom halottairól, valamint A Forradalom előzményei, alakulása és utóélete. Tanulmányok és kronológia című kötetek.

■ November 27. Az Elnöki Tanács jóváhagyja azt az előterjesztést, amely szerint január 1-jétől a magyar állampolgárok útlevelükkel – elvileg – a világ összes országába utazhatnak.

■ December 21. A budai Várnegyedet és Hollókőt fölveszik a világ kulturális örökségének UNESCO-listájára.

NÉPSZABADSÁG

AZ MSZMP KÖZPONTI LAPJA

Csao Ce-jang Budapesten

Ma megkezdődnek a hivatalos tárgyalások

da.

Bpest,1991. december 31.

Ormos "ária akadémikus,
rektor
Janus Pannonius Tudományegyetem
P É C S

Kedves Rektorasszony,

fogadja szívből jövő jókívánságaimat;az új esztendő hozza meg eddigi tevékenységének megkoronázását, a négykaru pécsi egyetem megteremtését. Senki jobban nem értékeli ezt az eredményt,mint én, aki pécsi vagyok s a pécsiekkel együtt sirattuk az 194o-41-es szerencsétlen döntést. Annak következménye nemcsak a bölcsészképzés megszűnte volt,hanem a humán kultura művelőinek is siralmas megfogyatkozása; napjainkban is látjuk ezt az utóbbit. Milyen nehéz humán érdeklődést kelteni,filológus folyóiratot létrehozni,humán kongresszusokat szervezni s oda hallgatóságot csábítani.

Kívánok erőt és egészséget,továbbá a jól végzett munka örömét is kívánom.

Jókívánságaimat megismételve maradok kézcsókkal

válasz!

Dr.Ormos Mária
rektor

H e l y b e n

Tisztelt Rektor Asszony!

Dr.Lépold Józsefnével, a Magyar Grafológiai Társaság elnökével folytatott megbeszélésükre hivatkozással, megismételjük azon kérésünket, hogy szíveskedjék elvállalni az 1992. szeptember 22-26. között megrendezésre kerülő

Grafológiai Világkonferencia
fővédnöki tisztét.

Tájékoztatásul megjegyezzük, hogy a konferencia iránt rendkívül nagy az érdeklődés: a müncheni, párizsi, a bécsi, a bolognai, pesaroi, az osakai, a zürichi, koppenhágai, krakkói, bayreuthi egyetemek intézetei, illetőleg tanszékei jelezték többek között a részvételi szándékot.

Abban a reményben, hogy Rektor Asszony kérésünknek eleget tesz, felkérjük arra is, hogy a konferencia ünnepélyes megnyitó ülésén 10-15 perc időtartamú megnyitóbeszédet tartani szíveskedjék.
A konferencia pontos programjáról megfelelő időben tájékoztatást adunk.
Végül megjegyezzük, hogy a konferencia másik fővédnöke az Európai Grafológiai Társaság Elnöke (dr.Ervin Müller).

P é c s , 1992. január 6. Tisztelettel:

(Dr.Lépold Józsefné)
a Magyar Grafológiai Társaság
elnöke

(Dr.Tamás Lajos)
tanszékvezető egyetemi docens
a Társaság titkára

JANUS PANNONIUS TUDOMÁNYEGYETEM

Történelem és Nemzetiségi Intézet

7624 Pécs, Damjanich u. 30. Telefon: 10-055

Igazgató: **Dr. Ormos Mária** egyetemi tanár, az MTA lev. tagja, a történettudomány doktora

Igazgatóhelyettes: **Dr. Polányi Imre** egyetemi docens, a történettudomány kandidátusa

Az intézet szervezeti egységei:

- » Ókortörténeti- és Régészeti Szeminárium
- » Középkor - Koraújkor Történeti Tanszék
- » Ujkortörténeti Tanszék
- » Modernkori Történeti Tanszék
- » Horváth-szerb Tanszék
- » Német Tanszéket

Az intézet oktatási-nevelési és tudományos kutatási szervezeti egység; szervezi, irányítja, összehangolja a történettudományi képzésből, értelmiségnevelésből ráháruló feladatokat, koordinálja és irányítja a tanszékekre háruló kutatásokat. Az intézet az oktatási-kutatási tevékenységet a tanszékvezetők útján szervezi.

Ókortörténeti és Régészeti Szeminárium

Ellátja az ókor gazdaság- és társadalom történelmének, művészet- és művelődéstörténetének, valamint az e témákhoz tartozó segéd- és rokontudományoknak, ill. a görög és latin nyelvnek az oktatását.

Szemináriumvezető: **Dr. Tóth István** egyetemi adjunktus
Kutatási területe: római vallástörténet; Pannonia és Dacia

Oktatók: **Dr. Kiss Magdolna** egyetemi adjunktus
Kutatási területe: ókori és középkori forrástanulmányok

Dr. Vilmos László egyetemi adjunktus
Kutatási területe: az ie. 8-6. századi Görögország

Dr. Visy Zsolt egyetemi adjunktus
Kutatási területe: római hadtörténet, Pannonia és Dacia.

A szeminárium által oktatott tárgyak

Ókortörténet	*2 félév*
ókori művelődéstörténet	*1 félév*
forrástudományok	*2 félév*
latin nyelv	*3 félév*
görög nyelv	*2 félév*

56

ÉVKÖNYV 1990

Középkor - Koraújkor Történeti Tanszék

Ellátja a középkor és a koraújkor történetének oktatását: a feudalizmus kialakulása, annak változásai; a polgári fejlődés kezdetei, eredményei, a művelődéstörténet idevágó nagy korszakai; ezen belül: Magyarország története a magyarság kialakulásától a török kiűzéséig; a feudalizmus speciális magyar változatának kialakulása, jellemzői; a magyar kultúra eredményei és viszonyuk Európa többi részéhez.

Tanszékvezető: **Dr. Barta Gábor** má. egyetemi docens, a történettudomány kandidátusa
Kutatási területe: XV.-XVIII. sz. Erdély története

Oktatók: **Dr. Zimányi Vera** má. egyetemi tanár, a történettudomány doktora
Kutatási területe: XVI-XVIII. sz. gazdaságtörténet

Frankné dr.Font Márta egyetemi adjunktus, a történettudomány kandidátusa
Kutatási területe: magyar-orosz kapcsolatok az Árpád korban

Dr. Bán Péter egyetemi adjunktus
Kutatási területe: magyar feudális kori gazdaságtörténet forrásvizsgálatok

Petneki Áron má. egyetemi adjunktus
Kutatási területe:középkori művelődéstörténet

Sashalmi Endre tanársegéd
Kutatási területe: középkori társadalomtörténet

A tanszék által oktatott tárgyak

Magyarország története a kezdetektől 1699-ig	*2 félév*
Erdély története	*2 félév*
A Kárpát-medence népei	*2 félév*
Kelet-Európa és a Balkán története	*2 félév*
Magyar és egyetemes művelődéstörténet, művészettörténet	*2 félév*
Történeti topográfia	*2 félév*
Latin nyelv	*1 félév*

Újkortörténeti Tanszék

Oktatási fe;adata a XVIII-XIX. századi egyetemes és magyar fejlődés bemutatása. Hangsúllyal: - az angol és a francia polgári forradalmak és hatásuk; a felvilágosodás, a nemzeti mozgalmak; a gyarmati rendszer kiépülése, a Kelet-európai és a magyar fejlődés; az Osztrák-Magyar Monarchia.

Tanszékvezető: **Dr. Katus László** má. egyetemi docens, a történettudomány kandidátusa
Kutatási területe: a Monarchia demográfiai és nemzetiségi viszonyai

Oktatók: **Dr. Aknai Tamás** egyetemi docens, a történettudomány kandidátusa
Kutatási területe: a XX. század egyetemes és magyar művészettörténete, építészettörténete

57

JANUS PANNONIUS TUDOMÁNYEGYETEM

Dr. Majoros István egyetemi adjunktus, a történettudomány kandidátusa
Kutatási területe: a francia-orosz kapcsolatok

Dr. Hahner Péter egyetemi adjunktus
Kutatási területe: a francia forradalom historiográfiája

Dr. Majdán János egyetemi adjunktus
Kutatási területe: iparosodás és infrastruktúra; életmód a dualizmus korában

Dr. Nádasi Éva tudományos munkatárs
Kutatási területe: paraszti gazdálkodás és életmód (19-20.sz.)

Nagy Mariann egyetemi tanársegéd
Kutatási területe: nemzetiségek demográfiai vizsgálata

T. Dr. Mérey Klára címzetes egyetemi tanár, a történettudomány doktora
Kutatási területe: 19.sz. regionális gazdaságtörténet

A tanszék által oktatott tárgyak:

Nyugat-Európa és Amerika a XVIII-XIX. sz.-ban	*2 félév*
Magyarország a XVIII-XIX. sz-ban.	*2 félév*
Magyarország a XIX. században.	*2 félév*
Történeti földrajz	*1 félév*
Történeti néprajz	*2 félév*
Művészettörténet	*2 félév*

Modernkori Történeti Tanszék

Oktatási területe a XX.század története fő gazdasági, társadalmi, kulturális és politikai folyamatainak, jelenségeinek és eseményeinek vizsgálata:benne a magyar és a Kelet-európai népek - és államok.

Tanszékvezető: **Dr. Polányi Imre** egyetemi docens, a történettudomány kandidátusa
Kutatási területe: nemzetiségtörténet

Oktatók: **Dr. Fischer Ferenc** egyetemi adjunktus
Kutatási területe: Latin-Amerika a 19-20. sz.-ban (chilei-német kapcsolatok; USA és Latin-Amerika)

Dr. Harsányi Iván egyetemi tanár, a történettudomány kandidátusa
Kutatási területe: Dél-európai politikai rendszerek

Dr. Kupa László tud.munkatárs
Kutatási területe: szociológiatörténet; a jelen társadalom szociológiai vizsgálatai

Dr. Ormos Mária egyetemi tanár, MTA lev. tagja
Kutatási területe: az európai fasizmusok; kisállamiság

Dr. Surányi Róbert egyetemi docens, a történettudomány kandidátusa
Kutatási területe: angol-szovjet kapcsolatok

Dr. Szita Szabolcs egyetemi docens, a történettudomány kandidátusa
Kutatási területe: Holocaust Magyarországon

Szűts Emil főiskolai tanár
Kutatási területe: baloldali mozgalmak Magyarországon

58

ÉVKÖNYV 1990

Dr. Tilkovszky Loránt má. egyetemi tanár, a történettudomány doktora
Kutatási területe: nemzetiségtörténet

Dr. Vonyó József má. egyetemi adjunktus
Kutatási területe: jobboldali pártok és mozgalmak Magyarországon

Zsoldos Tiborné dr.egyetemi adjunktus
Kutatási területe: oktatástörténet, oktatásmetodika

A tanszék által oktatott tárgyak:

Nyugat-Európa a 20. században	*2 félév*
Kelet-Európa a 20. században	*2 félév*
Dél-Európa a 20. században	*2 félév*
A "harmadik világ" a 20. sz.-ban	*2 félév*
Magyarország a 20. sz'zadban	*2 félév*
Nemzetiségtörténet (Magyarország)	*2 félév*
Szociológia	*1 félév*
Oktatásmetodika	*2 félév*

Horvát - szerb Tanszék

A tanszék feladata olyan nemzetiségi szerbhorvát/horvátszerb és idegennyelv szakos tanárok képzése, akik alkalmasak, képesek és készek az általános iskolai nemzetiségi nyelvoktatás mindkét formájába (nyelvoktató és kétnyelvű), ill. a szerbhorvát/horvátszerb mint idegennyelv oktatásában megkívánt követelményeknek eleget tenni, akik felkészültek a közéletre és annak nemzetiségi sajátosságaira.

Tanszékvezető: **Dr. Barics Ernő** egyetemi adjunktus
Kutatási területe: a magyarországi (sto és kaj) nyelvjárások vizsgálata, Baranya és Somogy horvát és szerb lakossága történetének névtani vizsgálata (rekonstruálása a földrajzi nevek tükrében)

Oktatók: **Blazsetin István** egyetemi tanársegéd
Kutatási területe: a kortárs jugoszláv irodalmak és a forráselmélet egyes problémakörei, különös tekintettel a horvátszerb és a magyarnyelv vonatkozásaira

Frankovics György főiskolai adjunktus
Kutatási területe: a magyarországi délszlávok néphite és szokásai

Popovics István egyetemi tanársegéd
Kutatási területe: a XVII-XIX. századi szerb irodalom története, különös tekintettel a történelmi Magyarország területén született és itt alkotó kiemelkedő személyiségek munkássága. (Simeon Piscevic, Mihailo Vitkovic, Boboj Atanackovic, Nikanor Gruic

Dr. Prodán Ágnes egyetemi adjunktus
Kutatási területe: Magyar-jugoszláv irodalmi kapcsolatok a századfordulón (különös tekintettel a Dél-Dunántúl magyar-horvát és magyar-szerb relációk; szerb irodalmi művek a pécsi periodikában

Pavle Papulin lektor

59

INTERNATIONAL PROGRAMS
WILLIAM S. CLARK INTERNATIONAL CENTER
UNIVERSITY OF MASSACHUSETTS
AMHERST, MASSACHUSETTS 01003

Dr. Maria Ormos, Rector
Janus Pannonius University of Pecs
H-7601 Pécs, Rakoczi u 80. Pf.:9
HUNGARY

Celebrate America

AEROGRAMME • VIA AIRMAIL • PAR AVION

② Second fold

©USPS 1984

Travel...the perfect freedom

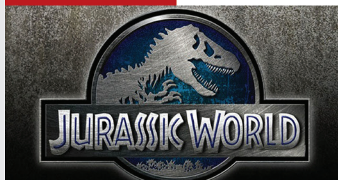
1993

Az MTA rendes tagja. Vezetésével elindul a Történelem Doktori Iskola.

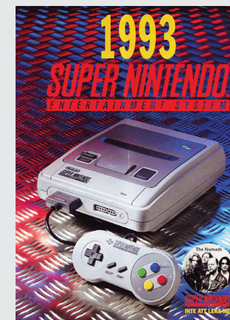

- Január 1. Megszületik az önálló Csehország és Szlovákia.
- Március 23. Az Országgyűlés létrehozza a Nemzeti Kulturális Alapot.
- Május 4–7. II. Erzsébet és Fülöp herceg Magyarországra látogat.

■ Június 27. Megnyitották a közterületekről eltávolított szobroknak helyet adó budatétényi szoborparkot.

■ Augusztus 17. Kálmán Attila, a kultuszminisztérium államtitkára bejelentette, hogy a következő év szeptemberétől bevezetik a felsőoktatásban a tandíjat.

■ Október 4. A Legfelsőbb Bíróság felmentette a háborús bűntett vádja alól az 1947-ben kivégzett Jány Gusztáv altábornagyot.

■ December 12. Meghal Antall József.

DIÁK SZIGET
BUDAPEST 1993 AUG. 19-26

Ez lesz az a hely!

1993-ban először
verjük fel sátrainkat, hogy együtt
nyaraljunk a világ diákjaival
a

DIÁKSZIGET
-en,
**BUDAPESTEN,
AUGUSZTUS 19-26-ig.**

Te is
gyere el a világ legolcsóbb és
legjobb nyaralására az
Óbudai Szigetre,
hiszen mindenki ott lesz!

2000. október 1.

Pécsi Tudományegyetem, professzor emerita.

- Befejeződik Sydneyben a XXVII. nyári olimpia.
- Elindul az első Palota-busz a XV. kerületben.
- A Budapest Bábszínházban bemutatják a Legkisebb Boszorkány című előadást.
- Kilenc ember veszti életét a Fülöp szigeteken terrortámadás következtében.
- Kolumbiában a gyermekek jogaival foglalkozó kiáltványt tesznek közzé.
- A BaranyaCredit Zrt. megalakul.
- Megérkezik a Nemzetközi Űrállomásra az első állandó személyzet, és azóta is folyamatosan laknak a fedélzetén.
- Bill Clinton Vietnamba látogat.
- Ebben az évben indul el a Minimax tévécsatorna.
- A Kurszk orosz atom-tengeralattjáró teljes legénységével elsüllyed a Barents-tengeren.

2008. március 15.

A Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje csillaggal boldog tulajdonosa.

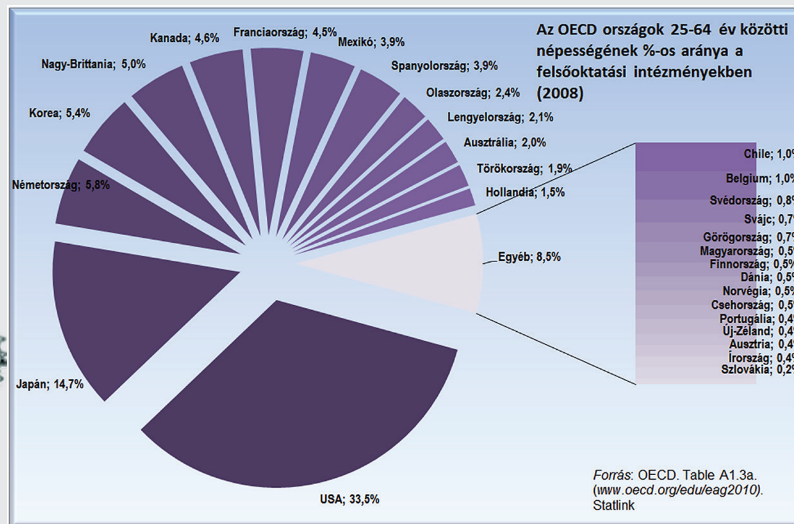
■ A rendőrség lezárja Budapesten a Nagykörutat a nap utcánál, mivel a tüntetők randalírozni kezdenek.

■ A Fidesz nagygyűlésről elvonuló tömeg rossz irányban hagyja el a teret, s a szélsőjobbos tüntetők közé keveredik, a rendőrség akcióba lép.

■ Ünnepi szenátusi ülést tartott a Pécsi Tudományegyetem március 15-e alkalmából. A Dr. Romhányi György Aulában tartott ünnepségen az egyetem Szenátusa az egyetem díszdoktorává fogadta Edgar Mayr (Németország), Vladimir Palicka (Csehország) és Win Aung (USA) professzorokat.

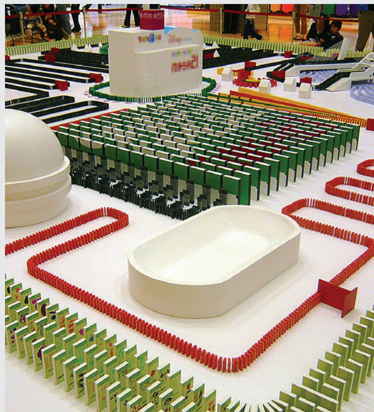
■ Lakner Tamás Liszt-díjas lett, Dr. Kajtár István Lovagkeresztet, Békés Sándor MÚOSZ-Aranytollat, Patartics Zorán Ybl-díjat kapott.

■ Gera Zoltán pécsi származású futballista első gyermekének születése.

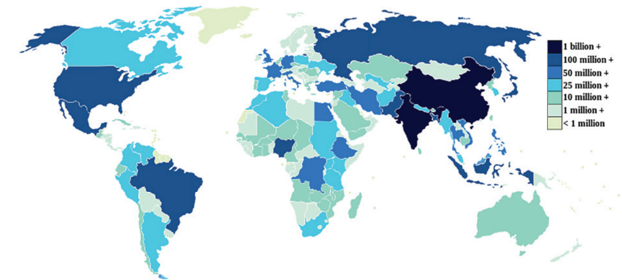
■ Az amerikai elnökválasztást Barack Obama nyerte.

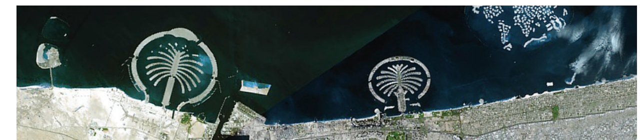
■ Új Guinness-rekord születik a Dominónapon: 4 345 027 ledöntött dominó.

■ Megszűnik a vízumkényszer a három hónapnál rövidebb időre az USA-ba utazó magyar turisták számára.

■ Görögországban 2008 a feta éve, Nagy-Britanniában a kerteké, Ausztráliában pedig a cserkészeké.

■ A 2008-ban kirobbant gazdasági világválság a nagy gazdasági világválság óta a legjelentősebbnek tartott gazdasági válság, mely az ezt megelőző globális pénzügyi válságból alakult ki.

1634 kötet ajándékba Ormos Máriától

Ormos Mária történész, Professor emeritának május 15-én, ünnepélyes hangulatban köszönték meg a PTE Társadalomtudományi Szakkönyvtárában azt, hogy 1634 kötetet adományozott az Egyetemi Könyvtárnak.

2012 októberében Dr. Fischerné Dr. Dárdai Ágnes megkeresett – mondta Horváth Klára csoportvezető könyvtáros –, hogy Ormos Mária könyvtárának nagyobb részét szeretné a Társadalomtudományi Szakkönyvtárnak ajándékozni. November 5-én Miszler Tamással a helyszínen felmértük az ajándékozásra szánt dokumentumok mennyiségét. Megszerveztük Budapestről Pécsre való szállítását. Az első adagot még november 5-én Miszler Tamás kocsijával hoztuk el. Utána a PTE Egyetemi Könyvtárának furgonjával, 3 alkalommal szállították Pécsre, az egyes utakat összekötve az OSZK-ból való kötelespéldány szállítással.
Az állományba vétel a könyvtárba beérkezett dokumentumok szétválogatásával kezdődött, így dőlt el, melyik könyv, folyóirat melyik könyvtári egységbe kerül, melyik gyűjteményébe illik legjobban. Mind az 1634 kötetbe pecsét került: „Ormos Mária ajándéka a PTE Egyetemi könyvtárának" felirattal. Az állományba vételt a Központi Könyvtár Feldolgozó Osztálya végezte. Jelenleg az ajándékozott dokumentumok kb. 95%-át már feldolgozták.

Ormos Máriát is megkérdeztük, hogy könnyen vált-e meg ennyi könyvtől?
– Soha nem válok meg könnyen könyvtől, de értelmét láttam, mert olyan kezekbe került, amelyek jól fogják forgatni, s olyan szemek elé, amelyek kíváncsiak a könyvekre. Ez megnyugtatott, így rendben van a történet. Ezt megelőzően is több száz könyvet ajándékoztam különböző tanszékeknek (filozófiai és nyelvi tanszékeknek). Egyszerűen már nem fértem el otthon.

– Úgy tűnt, nem szereti ünnepeltetni magát, de most mégis kénytelen volt elviselni, hogy jó példaként állították elénk.
– Igaza van, nem születtem arra, hogy ünnepségeken vegyek részt. Én nem gondoltam arra, hogy példát adok, de ha így működik, akkor hála az égnek.

– Nem hiányzik otthonról ez a könyvtárban 40-50 polcszintet megtöltő könyv?
– Már fél éve vitték el tőlem a könyveket, azóta nem kerestem őket. Amiket mostanában keresek, azok otthon vannak. Ezek a könyvek fiatalok kezébe valók.

– Történészként kötelező a könyvtárba, levéltárba járás. Ön melyiket részesíti előnyben?
– Szívesebben vagyok a levéltárban. Ott találni friss, feldolgozatlan forrást, de könyvtárban is szívesen olvasok.

– És mit olvas mostanában?
– Rengeteget olvasok az első évezredforduló környékéről. A Római Birodalom felbomlása idejéről, a nagy felfordulásról szívesen olvasok, de nem csak Európáról, hanem hogy mi zajlik ebben az időben Afrikában, Ázsiában, a Csendes óceáni szigeteken és Amerikában. Egyetemes körsétát teszek a fejemben. A szaktudományon kívül este, ha már fáradt vagyok egy jó krimit azért még örömmel veszek kézbe.

Feljegyzés Ormos Mária által ajándékozott dokumentumokról

I. Ajándékozott dokumentumok száma:
  1. Könyv: 1634 kötet
  2. Folyóirat: 461 db.
II. Ajándékozott dokumentumok lelőhely szerinti megoszlása:
  Társadalomtudományi Szakkönyvtár: 1431 kötet
  Központi Könyvtár: 3 kötet
  BTK-TTK Kari Könyvtár: 160 kötet
  BTK-TTK Angol-Német-Osztrák Könyvtár: 4 kötet
  Művészeti Kar Könyvtára: 34 kötet
  Pollack Mihály Műszaki Kar Könyvtára: 2 kötet

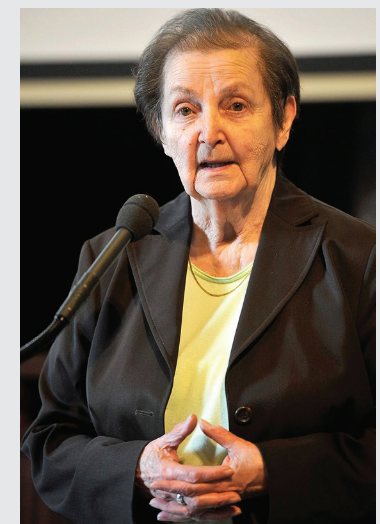

Francia diplomáciai iratok a Kárpát-medence történetéről
Trianon
1919–1920
MÚLT A JELENBEN
Ormos Mária
Kossuth
Ormos Mária
Mussolini
PolgART
Ormos Mária – Majoros István
EURÓPA A NEMZETKÖZI KÜZDŐTÉREN
Franciaország és a keleti biztonság 1931-1936
ORMOS MÁRIA
AKADÉMIAI KIADÓ, BUDAPEST
Ormos Mária
Hitler
Polgár
Hitler
Ormos Mária
Egy magyar médiavezér:
KOZMA MIKLÓS
Ormos Mária
PADOVÁTÓL TRIANONIG
1918-1920
VAN-E TÖRTÉNELEM?
Ormos Mária
Ormos Mária
A KATEDRÁTÓL A HALÁLSORIG
Ágoston Péter
1874–1925
ORMOS MÁRIA
NÉMETORSZÁG TÖRTÉNETE A 20. SZÁZADBAN
Ormos Mária
Politikai eszmék, politikai gyakorlatok
NAPVILÁG KIADÓ
A történelem és a történettudományok
Ormos Mária
ORMOS MÁRIA
A TÖRTÉNELEM VONATÁN
EURÓPA ÉS MAGYARORSZÁG A 20. SZÁZADBAN
ORMOS MÁRIA
HITLER
ÁLLÁSNÉLKÜLI
NŐS CSALÁDOS
ÁLLÁST MUNKÁT KÉR
Ormos Mária
A GAZDASÁGI VILÁGVÁLSÁG
magyar visszhangja
ORMOS MÁRIA
A MATTEOTTI-ÜGY
1918
Francia diplomáciai iratok a Kárpát-medence történetéről
1918–1919
AKADÉMIAI KIADÓ
1919
ORMOS MÁRIA
HÁBORÚ ETIÓPIA FÖLDJÉN
NÉPSZERŰ TÖRTÉNELEM
ORMOS MÁRIA
MERÉNYLET MARSEILLE-BEN
NÉPSZERŰ TÖRTÉNELEM
ORMOS MÁRIA
NÁCIZMUS-FASIZMUS
Ormos Mária
KÖZÉP-EURÓPA
Volt? Van? Lesz?
ORMOS MÁRIA
MUSSOLINI
Ormos Mária – Majoros István
EURÓPA A NEMZETKÖZI KÜZDŐTÉREN
Ormos Mária
MAGYARORSZÁG A KÉT VILÁGHÁBORÚ KORÁBAN
1914–1945
TÖRTÉNELMI KÉZIKÖNYVTÁR
Világtörténet évszámokban
1789–1945
Ormos Mária
„SOHA, AMÍG ÉLEK!”
Az utolsó koronás Habsburg puccskísérletei 1921-ben
MAGYARORSZÁG TÖRTÉNETE
ORMOS MÁRIA
Világháború és forradalmak
1914–1919
KOSSUTH KIADÓ
AZ 1924. ÉVI MAGYAR ÁLLAMKÖLCSÖN MEGSZERZÉSE
AKADÉMIAI KIADÓ, BUDAPEST
17
MAGYARORSZÁG TÖRTÉNETE
VILÁGHÁBORÚ ÉS FORRADALMAK
1914–1919
Ormos Mária
ORMOS MÁRIA
CIVITAS FIDELISSIMA
Népszavazás Sopronban 1921.

A könyv anyagának összeállításában közreműködött:
Hegedűs Katalin, Polyák Petra, Rab Virág, Deák Máté

Könyvterv és grafikai kivitelezés: Erőss Zsolt

Készült Pécsett, 2015-ben, a Virágmandula Kft. nyomdájában.